



Vlaams
Parlement

vergadering **C82**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 16 januari 2020

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de restauratie van het Lam Gods – 771 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de visitaties van de sociaal-culturele verenigingen in 2018 – 788 (2019-2020)	4
VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de aanpak van projectsubsidies in het kader van het Kunstendecreet in 2020 – 806 (2019-2020)	
VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de huidige project-subsidieronde in het kader van het Kunstendecreet – 833 (2019-2020)	8
VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de impulssubsidies van Literatuur Vlaanderen – 829 (2019-2020)	21
Bijlage	23
VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de ondersteuning van conservatoriumbibliotheken voor het bewaren van muziekerfgoed – 805 (2019-2020)	26

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de restauratie van het Lam Gods
– 771 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Op 17 december 2019 was er goed nieuws te lezen in verschillende kranten: de tweede fase van de restauratie van een van onze belangrijkste topstukken, het Lam Gods, was afgerond. Het resultaat zou prachtig zijn. Ik heb het zelf nog niet gezien. Die timing kwam bovendien enorm goed uit omdat we in 2020 het Van Eyckjaar hebben.

Toevallig ook op 17 december 2019 stelde ik in de commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme een vraag om uitleg aan uw collega, minister Demir, over een probleem met de verbouwwerken van het bezoekerscentrum in de Sint-Baafskathedraal waarin het Lam Gods te bezichtigen zal zijn. Minister Demir zal er alles aan doen om de timing in stand te houden en om de datum die is gepland voor de opening van het bezoekerscentrum aan te houden.

We hebben dus tweemaal goed nieuws. Dat is heel fijn. Midden januari 2020 verhuizen de gerestaureerde panelen naar de Sint-Baafskathedraal, dat is net op tijd voor het Van Eyckjaar.

Maar daarmee is het restauratieproject nog niet afgelopen. Het topstuk heeft immers vele panelen, en nog zeven panelen moeten gerestaureerd worden. Daardoor is er natuurlijk wel wat bezorgdheid, want het geldt dat voor de restauratie van het volledige topstuk was voorzien, dus voor de zeven panelen, zou al opgebruikt zijn om de eerste panelen grondig te restaureren.

Kunt u de verschillende voorgaande en toekomstige fases toelichten? Zijn er redenen tot bezorgdheid? Kunt u garanderen dat dit absolute topstuk van Vlaanderen de ondersteuning zal krijgen dat het verdient?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik zal uw beide vragen samen beantwoorden, aangezien ze sterk met elkaar verweven zijn.

Ik ben samen met u zeer verheugd dat de restauratie van de tweede fase van het Lam Godsretabel is voltooid. De originele verflaag, die in belangrijke mate is bewaard, is nu opnieuw aan het licht gekomen na de verwijdering van oude vernislagen, retouches en overschilderingen. Het is van een uitzonderlijke en indrukwekkende kwaliteit.

Zoals gevraagd, vat ik kort de twee eerste fases van de restauratie van het Lam Godsretabel samen. Tussen 2012 en 2016 werden de acht buitenpanelen van het retabel gerestaureerd. Zij zullen dit jaar het hoogtepunt vormen van de Van Eycktentoonstelling, die zal plaatsvinden in het Museum voor Schone Kunsten in Gent (MSK Gent).

Eind 2019 werd dan de tweede fase afgerond. Dit betrof de restauratie van het middelste paneel uit het onderste register met de voorstelling van het Lam Gods en de drie luiken daarrond. De kopie van het paneel van de Rechtvaardige Rechters werd eerder al behandeld. De gerestaureerde panelen zullen nu opnieuw naar de

Sint-Baafskathedraal worden gebracht en in de Villakapel worden geplaatst, in afwachting van hun verplaatsing naar de aangepaste Sacramentskapel, die samen met het bezoekerscentrum zal openen.

Ik heb begrepen dat het kerkbestuur plannen heeft om de restauratie van de overige panelen van het bovenste register begin 2021 aan te vangen. Op dit moment is het nog onduidelijk hoe hoog de restauratiekosten voor deze derde fase zullen oplopen. Het is ook onduidelijk of de kosten voor de restauratie van de derde fase ten laste moeten worden genomen van het begrotingsjaar 2020 of 2021. Dat zal blijken na overleg met het kerkbestuur, dat als opdrachtgever fungeert van dit uiterst belangrijke restauratieproject.

Het voorzien van de nodige middelen voor de financiering van deze derde en laatste fase van de restauratie van het Lam Gods-retabel beschouw ik als prioritair binnen het erfgoedbeleid. Restauratiekosten aan het Lam Godsretabel zijn, zoals u weet, subsidieerbaar tot 80 procent van de subsidiabele kosten. Ik zal bijgevolg voorstellen aan mijn collega, de minister bevoegd voor het onroerend erfgoed, om naar analogie van de financiering van de vorige twee fases elk 40 procent van de subsidiabele kosten te dragen. Als hieraan prioriteit gegeven wordt, zijn de middelen die beschikbaar zijn via het Topstukkenfonds in principe toereikend. Daarnaast ben ik zeker bereid om navraag te doen bij het Fonds Baillet Latour, een fonds van de Koning Boudewijnstichting, of dat, net zoals in de vorige fase, het mogelijk acht om de resterende 20 procent van de onkosten voor zijn rekening te nemen. Toen ikzelf het restauratieatelier bezocht, was daar ook een vertegenwoordiger van het Fonds Baillet Latour, die wel besepte dat er nog een derde fase aankwam en daar ook niet meteen negatief op reageerde.

Ik hoop u hiermee te hebben gerustgesteld. Ik kan alleen maar benadrukken dat ikzelf zeer overtuigd ben van het belang van de restauratie van dit uitzonderlijke topstuk. Ik zal mij dan ook inzetten voor een goede opvolging van dit dossier.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Dank u wel, minister-president. We hebben dus drie keer goed nieuws, als ik het zo mag stellen. De eerste keer goed nieuws van de eerste twee fases, de tweede keer over het bezoekerscentrum aan de Sint-Baafskathedraal, en ik begrijp nu ook dat er blijkbaar voldoende middelen zouden zijn via het Topstukkenfonds, dat ook Onroerend Erfgoed opnieuw bereid zou zijn om 40 procent te cofinancieren. Er is enkel nog wat onduidelijkheid over de timing, begrijp ik, namelijk dat we niet weten of het 2020 of 2021 zal zijn. Goed, ik heb er alle vertrouwen in dat u dat met grote zorg zult opvolgen. Dank u wel daarvoor.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de visitaties van de sociaal-culturele verenigingen in 2018 – 788 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Tussen april en december 2018 visiteerden 12 visitatiecommissies de 111 sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied of het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Van de 111 gevisiteerde organisaties kregen er 28 organisaties een positieve evaluatie zonder aanbevelingen, 61 organisaties een positieve evaluatie met aanbevelingen en

22 organisaties, 20 procent dus, een negatieve evaluatie met aanbevelingen. Een van de beoordelingselementen is genaamd 'de aanpak van diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit'. Uit cijfers van De Federatie, de belangenbehartiger van het sociaal-cultureel werk, blijkt dat 62 organisaties hierover een aanbeveling hebben gekregen en 64 zelfs een verbeteringsuggestie.

Een van de verenigingen met een negatieve evaluatie is Samana. Die liet in de krant optekenen dat zij een negatieve evaluatie kreeg omdat – en ik citeer – “ze te wit zou zijn”. In een mail die tot op mijn bureau is geraakt, getuigt de directie van Samana het volgende: “Enerzijds wordt ons aanbevolen om vanuit onze eigen sterktes een visie te ontwikkelen hoe we ons beter kunnen positioneren in de superdiverse samenleving dat resulteert in een strategisch beleid met concrete acties zodat het aanbod meer toegankelijk wordt voor diverse doelgroepen. Anderzijds wordt ons aanbevolen ook een visie te ontwikkelen hoe we ons positioneren ten overstaan van intercultureel samenleven dat zich vertaalt in een strategisch beleid en concrete acties.”

In de rest van de mail stellen ze dat Samana al heel veel initiatieven genomen heeft om te proberen zich te richten tot alle culturen in onze superdiverse samenleving, op ziekte staat immers geen kleur – ik denk dat iedereen het daarover eens kan zijn. Maar Samana zegt zelf dat zij geen respons krijgen van bepaalde culturen. Hun publiek blijft inderdaad vooral de blanke Vlaming. Zij kunnen daar niets aan doen. Ze kunnen moeilijk manu militari zieke mensen met een andere culturele achtergrond naar hun vereniging trekken.

Bent u het eens met de conclusie van de visitatiecommissie inzake Samana? Zo ja, kunt u dan in overleg met de commissies concretere voorstellen doen voor Samana met het oog te voldoen aan het criterium 'de aanpak van diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit'? Zo nee, waarom niet?

Bent u van oordeel dat 'de aanpak van diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit' een beoordelingselement moet zijn? Zo ja, kan dit doorslaggevend zijn voor de uiteindelijke beslissing tot toekenning van subsidie die bij u ligt? Zo nee, plant u dan ook dat beoordelingselement weg te laten?

Wanneer plant u een beslissing genomen te hebben over alle ingediende aanvragen voor de volgende beleidsperiode?

Ook de Turkse Unie en de Unie van Turkse Verenigingen kregen een negatief advies. Wat waren de grootste opmerkingen in het evaluatierapport van deze twee verenigingen? Waarom kregen zij een negatief advies?

De sector stelt voor de visitatiecommissies een lijst voor van mogelijke externe deskundigen per werksoort. U kunt, na onderling overleg met de sector, wijzigingen aanbrengen aan de lijst. Hebt u de intentie om hier grondige wijzigingen door te voeren?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: De visitatiecommissies hebben hun werk gedaan: ze hebben de organisaties bezocht en hun werkingen geëvalueerd. Alleen zij zijn bevoegd om die evaluaties te doen, dus ik hoef mijn akkoord hierover niet uit te spreken, zeker niet op het niveau van de individuele beoordelingen. Ik denk dat het goed is dat dergelijke commissies hun werk onafhankelijk van de politiek en op basis van de regelgeving kunnen doen, en ik ben ervan overtuigd dat deze commissies dit in eer en geweten en vanuit hun expertise goed doen. Het is bovendien niet aan mij om organisaties concrete voorstellen te doen. Deze organisaties zijn professioneel genoeg om daarover zelf in beraad te gaan, en waar

mogelijk de nodige ondersteuning te zoeken via bijvoorbeeld steunpunten of andere organisaties, en daarin eigen beslissingen te nemen.

In het nieuw decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk is 'de aanpak van diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit' niet langer een beoordelingselement. Daarentegen wordt de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie overeenkomstig artikel 10 van het decreet geëvalueerd en beoordeeld op basis van het beoordelingselement of de werking, en ik citeer, 'voor het brede publiek en de keuzes daarin voor gemeenschappen, doelgroepen of kansengroepen' of 'kansengroepen en de keuzes daarin voor gemeenschappen, doelgroepen of het brede publiek' bestemd is. Dit laatste is geen elementair beoordelingselement, waardoor de organisatie hierop onvoldoende kan scoren en alsnog een positieve beoordeling met aandachtspunten kan ontvangen. Pas als een organisatie op een elementair beoordelingselement of minimaal vijf niet-elementaire beoordelingselementen onvoldoende scoort, krijgt ze een negatief advies met aandachtspunten. Zo staat het dus in het nieuwe decreet.

De procedure voor de beoordeling van de organisaties sociaal-cultureel volwassenenwerk loopt nu. Tegen 1 oktober 2020 is decretaal voorzien dat de Vlaamse Regering op mijn voorstel een beslissing zal nemen over de toekenning van de subsidie-enveloppes.

Dan wat de Turkse Unie en de Unie van Turkse Verenigingen betreft: tijdens de visitaties werd de werking van elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie op basis van een bezoek ter plaatse en aan de hand van het ingediende beleidsplan en de ingediende verantwoordingsdocumenten geëvalueerd. De twee door u genoemde organisaties kregen inderdaad een negatieve evaluatie met aanbevelingen en kregen twaalf maanden de tijd om te remediëren. Hun remediëringsrapport wordt overgemaakt aan de visitatiecommissie, die een tweede bezoek ter plaatse uitvoert om te evalueren in welke mate de organisaties acties en processen hebben opgezet en in de toekomst zullen opzetten om aan de aanbevelingen van de visitatie tegemoet te komen. Op basis van de hervisitatie zal de commissie een positief of negatief advies formuleren aan de Vlaamse Regering, die dan uiteindelijk beslist over de verdere subsidiëring van deze organisaties.

Ik wil in deze commissie geen debatten voeren over evaluaties van individuele organisaties en ik heb ook de individuele visitatierapporten niet in mijn bezit. Ik heb begrepen dat deze verslagen wel onder de wet van openbaarheid van bestuur vallen en opgevraagd kunnen worden bij de administratie.

U vraagt mij ten slotte of ik de lijst van experts zal aanpassen. De beoordelingsprocedure loopt op dit moment, de lijst van externe deskundigen is opgesteld en de beoordelingscommissies gaan weldra van start. Ik plan dus geen wijzigingen in de loop van het proces aan de samenstelling van de lijst.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Bedankt voor uw antwoord, minister-president. Ik denk dat de directie van Samana daardoor al een stuk gerustgesteld is.

Ik vraag nu wel uw mening over of visie op de voorlopige conclusie van de visitatiecommissie. U moet uiteindelijk de eindbeslissing nemen, of u bent daar toch bevoegd voor. U kunt dat advies volgen of naast u neerleggen, en dat was eigenlijk mijn vraag. Bent u geneigd om dat advies te volgen en geeft u de visitatiecommissie daarin gelijk? Ik vraag u niet om uitspraken te doen over hoe goed of slecht die mensen hun werk doen.

Bij wat u mij antwoordde op mijn vierde vraag – namelijk dat ik die gegevens kan opvragen bij de administratie – vind ik het jammer dat ik die nu niet tot mijn beschikking heb, maar ik zal dat zeker doen. Bedankt.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, ik wil mij een beetje tot u richten. Het is niet direct een verwijt, maar als we vragen toestaan over zaken waarvan de procedure nog loopt en dan nog over heel individuele gevallen, waarover de minister-president totaal geen uitspraak mag doen, dan zullen we hier nog vaak zitten met dit soort vragen. Dit getuigt van weinig respect voor een organisatie als Samana, die met 27.000 vrijwilligers werkt en die geweldig goed werk doet, om hier dan open en bloot een discussie te moeten voeren. Ik zal er dus verder niets over zeggen. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

Ja, mijnheer Brusselmans, ik vind dit gewoon een ongepaste vraag. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

Ja, dat kan goed zijn. Wij hebben natuurlijk ook onze contacten, maar daarom hoeft u het nog niet tot dit niveau te trekken en dergelijke vragen te stellen. U weet heel goed dat de procedure een procedure is die loopt, en wij hebben over een lopende procedure eigenlijk niets te zeggen. Laat gewoon de beoordelingscommissie en de administratie hier hun werk doen en dan zullen we op het einde van het jaar wel zien wat er allemaal van komt.

De voorzitter: Ik zal daar direct op antwoorden, mevrouw Brouwers. Er zaten ook elementen in de vraag die breder kaderden en die de criteria in vraag stelden, dus dan heb ik toch de afweging gemaakt dat deze vraag gesteld mocht worden. Het is dan ook wel opengetrokken. Maar goed, ik denk dat we niet op het individuele geval moeten voortgaan, maar dat we wel de criteria kunnen bespreken, en daar heeft de minister-president ook op geantwoord.

De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ik wil aansluiten bij wat mevrouw Brouwers heeft gezegd. Ik moet ook eerlijk zeggen dat dit antwoord mij en ons ook wel bevredigt. Er is eindelijk eens een helder verhaal over die beoordelingscommissies en ze worden ook positief naar voren geschoven. Men is toch vrij kritisch te werk gegaan, en het is nogmaals de bevestiging van wat wij reeds lang zeggen: het nieuwe decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk moet de kans krijgen om zich volledig te ontplooien met de procedures die daaraan gehecht zijn. Als de minister-president zich houdt aan de woorden die hij hier heeft uitgesproken – ik zal hem daar later ook op taxeren en ik hoop dat hij dit in anderen dossiers ook zal doen –, dan zijn we vandaag tenminste met een positief punt gestart.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, van mij mag elke vraag gesteld worden, het is natuurlijk aan de voorzitter om te trancheren.

Inderdaad, 22 organisaties hebben een negatieve evaluatie met aanbevelingen gekregen. De adviescommissie is dus wel vrij streng geweest. Dat mag, maar het is wel opvallend. Het is inderdaad zo dat we hier niet zullen debatteren over individuele dossiers. Daarom zijn net die beoordelingscommissies, die visitatiecommissies, aangesteld. Het is ook wel zo dat een aantal organisaties in remediëring zijn, dus die procedure loopt nog. Ze hebben de kans om met een nieuw dossier te komen en worden daarna opnieuw gevisiteerd. Daarna wordt daarover uiteindelijk een definitief oordeel geveld.

Het is wel zo, en dat werd vorige keer ook al aangehaald, dat het net de belangenbehartiger van de sociaal-culturele sector, namelijk De Federatie, is die ons vorig jaar gecontacteerd heeft naar aanleiding van die visitaties. Dat was de belangenbehartiger zelf, De Federatie, die al die verenigingen vertegenwoordigt,

die toch een aantal bemerkingen had bij die visitaties. Ik denk dat we daar ook niet blind voor moeten zijn. Het ging dan voornamelijk over de verenigingen. Over Samana, het vroegere Ziekenzorg, kan ik alleen lokaal oordelen dat ze heel goed werk leveren, dat zie ik ook geregeld in mijn eigen stad, maar ik spreek me niet uit over algemene dossiers, natuurlijk.

Het is ook wel zo, en dat vind ik wel belangrijk, dat het nieuwe het voorstel van decreet Sociaal-Cultureel Werk, nu ergens in de Kamer of Senaat hangt, waar ze ook niet goed weten wat ze daarmee moeten doen, want er worden daar allerlei specialisten uitgenodigd – maar dat is de keuze geweest van een aantal mensen hier. In dat voorstel stond ook duidelijk dat we het openstellen naar andere groepen en dergelijke ook belangrijk vinden, maar daar stond ook meer vrijheid in, net zoals in andere decreten voor de cultuursector, waarbij de ministerraad meer kan afwijken op basis van motivatie. Met andere woorden: ik neem het allemaal maar mee. We zullen zien. Er zijn ook bij ons een aantal organisaties geweest, ook etnisch-culturele, die inderdaad in een remediëringstraject zitten, die ook beseffen dat ze dat en dat anders moeten doen. Er zijn ook zeker wel positieve elementen mee te nemen, maar het blijft inderdaad iets wat wij, als parlementsleden, in het oog moeten houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de aanpak van projectsubsidies in het kader van het Kunstendecreet in 2020 – 806 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de huidige projectsubsidieronde in het kader van het Kunstendecreet – 833 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): We moeten nog eens over de projectsubsidies in het kader van het Kunstendecreet praten. Dat is niet de eerste keer en het zal ook niet de laatste keer zijn dat we hierover debatteren. Ik heb het antwoord op mijn vraag al voor een groot deel in de pers kunnen lezen. De vraag was ook al eerder ingediend, maar ik stel ze toch.

Ik had bij de begrotingsbesprekingen aangegeven om eventueel de volledige pot die voorzien was voor het jaar 2020 al in de eerste ronde te gebruiken. Zo konden we 4 miljoen euro voorzien voor de eerste ronde. Het doet me plezier dat u dat ook hebt gedaan.

We moeten het nu over de tweede ronde hebben. Op webapplicatie KIOSK stond te lezen dat het niet mogelijk is om voor het Kunstendecreet een aanvraagdossier in te dienen voor een kortlopende beurs, een meerjarige beurs, een projectsubsidie of een netwerkorganisatie. Die boodschap staat tot nader order nog steeds op KIOSK.

De sector is, gezien de eerdere commotie, – ik denk dat hij hier vandaag opnieuw voltallig aanwezig is, waarvoor dank – uiteraard bezorgd bij het lezen van deze boodschap. Er wordt gevreesd dat de tweede ronde Kunsten in 2020 geschrapt zal

worden. Het is daarom belangrijk dat hierover zo snel als mogelijk klaarheid wordt geschapen.

Hoe hebt u nu juist beslist over de eerste ronde? Werd het beschikbare budget opgebruikt? Een algemene toelichting bij uw beslissing zou wel fijn zijn.

Ook wel belangrijk is om eens te bekijken of er een mooie evenredige verdeling van de middelen tussen de verschillende subsectoren is en hoe het zit met de regionale spreiding. We hebben in het verleden altijd een probleem gehad in Limburg. Ik las vandaag in de krant dat we dat toch altijd in de gaten moeten houden. Ik vroeg mij af welke methode u in het algemeen bij uw beslissing hebt gehanteerd.

Hoe zullen we voor de tweede ronde op zoek gaan naar extra middelen? Wanneer zult u daarover communiceren? Ik denk dat de sector daar samen met ons heel benieuwd naar is.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ik zou mijn vraag willen beginnen met twee duidelijke lijnen uit het Kunstendecreet. In artikel 34 staat: "De Vlaamse Regering heroriënteert de middelen voor organisaties met respect voor een groter aandeel aan projectsubsidies." In artikel 35 staat: "Van de projectsubsidies voorbehouden aan kunstenaars en organisaties wordt een belangrijk deel van de middelen gereserveerd voor startende kunstenaars." Dat als inleiding op mijn vraag. Ik sluit me natuurlijk voor een hele reeks vragen aan bij mevrouw D'Hose, en ik zal ze niet opnieuw stellen.

Ik wil toch wel focussen op een heel belangrijke brief die aan u, als minister-president en minister van Cultuur, werd gezonden. De voorzitters van de beoordelingscommissies schreven daarin het volgende: "Met het volledige bedrag dat uw regering nu beschikbaar stelt voor projectsubsidies in 2020, kunnen in deze eerste ronde maximaal 18 procent van de aanvragen gehonoreerd worden. Op een dergelijke verstoring van het ecosysteem binnen de sector zijn de beoordelingsprocedures binnen het Kunstendecreet niet voorzien."

In diezelfde brief klagen de schrijvers ook aan dat de lopende besparingen problematisch zijn op het vlak van de gelijke behandeling van dossiers, en dat de budgetvermindering nefast is voor de ontwikkeling van een gezond, leefbaar en hoogwaardig kunstenlandschap. Ik citeer toch nog eens verder, want wat zij schrijven, is zeer bijzonder en problematisch, ook voor de toekomst: "Samen met uw administratie hebben we gezocht naar mogelijke oplossingen om te komen tot een voorstel dat rekening houdt met zowel de budgetvermindering als met de decretale parameters en de dynamiek en kwaliteit van het landschap. We moeten helaas vaststellen dat we bij elke poging hiertoe stootten op schendingen van het principe van gelijke behandeling van dossiers, zowel binnen de huidige ronde als over verschillende aanvraagrondes heen."

Het is heel duidelijk dat de voorzitters van de beoordelingscommissies, die veel ervaring en een grote achterban hebben, zeggen dat dit zo niet verder kan. Daarbij verwijs ik opnieuw naar artikel 34 en 35.

Ik sluit ook aan bij de toch zeer problematische mededeling op KIOSK. Je moet maar eens startende kunstenaar zijn en je wilt in deze moeilijke omstandigheden je dossier voor maart indienen. Je krijgt dan zo'n cryptische melding dat je tot nader order nog niets kunt indienen. Dat is echt kritiek. Het is onmogelijk.

Kunt u garanderen dat de ingediende dossiers, waarvoor we intussen het resultaat kennen, maar ook de dossiers in de volgende subsidieronde een gelijke behandeling krijgen en dat ze niet naar juridisch procedures moeten overgaan?

Welke methode en criteria hanteerde u om te bepalen welke dossiers wel of niet met een projectsubsidie gehonoreerd werden?

Hoe beoordeelt u de brief van de commissievoorzitters, die onder meer stellen dat het huidige voorziene bedrag ontoereikend is om alle noodzakelijke subsidieaanvragen te honoreren en dat de huidige beoordelingsprocedure niet meer toereikend is om effectief dossiers te beoordelen?

Dan vraag ik u naar de communicatie op KIOSK. Ook de uitleg over deze ronde is toch wel heel onduidelijk en het Vlaams Parlement onwaardig. We hebben die informatie in de kranten moeten lezen, met alle mogelijke fouten tot gevolg. Ik voel me daar als bevoegd parlamentslid heel slecht bij, maar daarover straks meer.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: De gelijke behandeling is verzekerd. De beoordeling gebeurde in wezen op dezelfde manier als tijdens de voorbije rondes. Alle ontvankelijke aanvragen werden door experts ter zake beoordeeld in de beoordelingscommissies, en alle aanvragen werden, volgens de bepalingen in het decreet en het draaiboek, geëvalueerd als zijnde 'zeer goed', 'goed', 'voldoende', 'niet onvoldoende' en 'volstrekt onvoldoende'. Bovendien konden de beoordelingscommissies signaleren welke projectaanvragen op uitzonderlijke wijze tegemoetkwamen aan de aandachtspunten uit de visienota. Er is dus eigenlijk niet afgekeken van voorgaande methodes.

Hoe werd beslist over de eerste ronde 2020? Voor deze eerste ronde was er na de besparingen nog een budget van 3.392.000 euro beschikbaar. Er werden 602 ontvankelijke aanvragen ingediend.

Zoals eerder al aangekondigd, heb ik het volledig beschikbare bedrag dat in de begroting voor 2020 werd vooropgesteld nu besteed. Meer zelfs. Om de 77 toegekende beurzen en 96 toegekende projecten te kunnen ondersteunen, moest ik nog extra budget vinden om te komen tot een totaalbedrag van 4.019.973,07 euro. Daarvoor werd 500.000 euro gebruikt van de sectorale investeringssubsidies van het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI-middelen). Daarnaast werd er ook nog 100.000 euro verschoven van het aankoopbudget hedendaagse kunst. Het restant werd uit de Lottomiddelen gehaald.

Hoe hebben we nu beslist waar dat geld uiteindelijk naartoe gaat? Ik heb de overwegingen en het advies van de bevoegde beoordelingscommissies ter harte genomen. Binnen de budgettaire context heb ik gestreefd naar een zo divers mogelijk landschap. Daarnaast heb ik als uitgangspunt genomen dat ik het aantal gehonoreerde aanvragen wilde maximaliseren.

Daarom ontvangen volgende projecten en beurzen een subsidie: alle beurzen, voor zover zij als 'zeer goed' werden beoordeeld; alle projecten voor zover zij als 'zeer goed' zijn beoordeeld, uitgezonderd aanvragen van organisaties die reeds een structurele subsidie ontvangen, met dien verstande dat aanvragen voor twee jaar en met een geadviseerd bedrag van meer dan 100.000 euro werden teruggebracht naar een jaar. Het moet duidelijk zijn dat zij voor het tweede jaar opnieuw een subsidie- of projectaanvraag moeten indienen.

Om dan alle dossiers die als 'zeer goed' zijn beoordeeld met het budget te matchen, hebben we alle geadviseerde bedragen verminderd met 10 procent. Ik moet eerlijk zeggen dat de administratie adviseerde om volledige projecten eruit te gooien om tot dat bedrag van iets meer dan 4 miljoen euro te komen, maar ik heb ervoor geopteerd om iedereen die 'zeer goed' was iets minder te geven. Ze krijgen dus 90 procent van het bedrag. Dat was mijn keuze. Ik zie niet goed in op welke basis

je dossiers eruit moet gooien, maar wij zeggen dat we het beschikbare budget over de dossiers zullen verdelen die als 'zeer goed' gekwantificeerd werden.

Nog enkele cijfers: 66 kortlopende beurzen zijn goed voor 610.000 euro, 11 meerjarige beurzen zijn goed voor 280.000 euro, 47 projecten van individuele kunstenaars zijn goed voor 1.354.007,33 euro en 49 projecten van organisaties zijn goed voor 1.775.965,74 euro. Dan komen we dus op een totaalbedrag van 4.019.973,07 euro.

Alle subsectoren en regio's zijn vertegenwoordigd, maar een apothekersweegschaal hebben we hiervoor niet gebruikt. Ik heb gekozen voor projecten die zeer goed gekwantificeerd werden. De kwaliteit van de aanvragen staat in de huidige beoordelingsprocedure nu eenmaal voorop.

De vraag of er voldoende budget beschikbaar is, heb ik behandeld.

Mijnheer Pelckmans, uiteraard neem ik de bezorgdheid van de voorzitters van de beoordelingscommissies ter harte. Hun brief bewijst nogmaals hoezeer zij begaan zijn met de kunstensector in het algemeen en met de kunstenaars in het bijzonder. Het regeerakkoord zegt dat het Kunstendecreet zal worden herzien. Dus zal ook de beoordelingsprocedure onder de loep worden genomen.

Mevrouw D'Hose en mijnheer Pelckmans, wat betreft de melding op KIOSK voor de tweede ronde in 2020: ik heb gisteren, behalve over de beslissing over de eerste ronde, ook gecommuniceerd over de tweede ronde. Ik heb in de commissie altijd gezegd dat als we bij de begrotingscontrole 2020, die in februari gaat starten, binnen Cultuur beleidsmarginen krijgen, die prioritair zal gaan naar de projectsubsidies. Ik blijf daarbij. Maar die ronde zou nu normaal ingaan, en dat strookt niet met elkaar. We zullen daarom een uitvoeringsbesluit wijzigen: we zullen wachten tot na de begrotingscontrole, dan weten we of we bijkomend budget hebben en hoe groot dat is. We zullen dan de periode niet op 15 april maar op 15 juni afstemmen. Die communicatie is ook naar de sector gegaan. Mijnheer Pelckmans, wat KIOSK betreft: we hebben gisteren aan de administratie gevraagd om de inderdaad nogal secce melding in die lijn aan te passen.

Ik herhaal dus nog eens de timing. Eind februari start de Vlaamse Regering met de gebruikelijke begrotingsaanpassing. In het kader van die oefening zal ik de nodige inspanningen doen om maximaal bijkomende middelen te vinden voor een tweede ronde voor projecten en beurzen binnen het Kunstendecreet. Uitsluitsel daarover kan dus ten vroegste eind maart, begin april worden verwacht. Voor een normale tweede ronde zou er voor 15 maart ingediend moeten worden. Dat geeft een probleem van timing. Daar is dus nog geen zekerheid over. Maar, zoals ik net heb gezegd, zullen we de uitvoeringsbesluiten aanpassen en een tweede ronde openen na de begrotingscontrole, met indiening eind mei, tentatief 15 juni. De boodschap bij KIOSK is nu aangepast. Om dat juridisch-technisch te doen, moet ik een uitvoeringsbesluit wijzigen. Daar zijn we aan begonnen. Ik heb mijn administratie gevraagd om dat voor te bereiden.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, dank u wel. Het is nu alweer heel wat duidelijker. We moeten soms wat we in de pers moeten lezen bij elkaar puzzelen.

Ik vind het zeer goed dat u ingaat op het voorstel om het volledige budget te behouden. U hebt daarbij dan nog eens 600.000 euro gevonden. Daardoor komen we op ongeveer hetzelfde bedrag als de vorige legislatuur. De vorige legislatuur werd op het einde 4,1 miljoen euro per ronde uitgedeeld. Nu zit u aan een klein beetje meer dan 4 miljoen euro. Ik denk dat dat een goede zaak is.

Het is nu wel absoluut noodzakelijk dat er voor die tweede ronde extra middelen moeten kunnen gevonden worden. Die middelen moeten minstens even groot zijn als in de eerste ronde.

Ik zie de heer Meremans kijken. Minister-president, u hebt daarin absoluut de steun van mijn partij. We kunnen de begrotingscontrole daar goed bij inschakelen.

U hebt, heb ik begrepen, ook de beoordelingscommissies nauwgezet gevolgd. Er zijn geen dossiers opgevist, zoals we in het jargon zeggen. *(Opmerkingen van Katia Segers)*

Ik begrijp van niet, mevrouw Segers. Het is een zeer goede zaak, minister-president, dat u daarin het oordeel volgt.

U zegt dat de projectdossiers van organisaties die al structurele middelen ontvingen niet werden gehonoreerd. Over hoeveel projecten gaat het, en wat is de grootteorde?

We moeten nadenken over een plan B. Stel nu eens dat in de begrotingscontrole die middelen niet worden gevonden, denkt u dan na over een plan B, zodat we absoluut nog die tweede ronde kunnen doen? Dat is in elk geval zeer belangrijk.

Ik doe een voorstel. U hebt vorig jaar een onderbenutting gehad op uw budget. U hebt die onderbenutting kunnen spenderen. Dat is een cadeautje dat dan op het eind van het jaar onder de kerstboom ligt voor een aantal verenigingen. Meestal is er een onderbenutting. Is het niet een idee om nu al een voorafname te doen op die onderbenutting? Ik begrijp dat u de middelen die eind vorig jaar beschikbaar waren niet kon doorsluizen naar 2020. Dat kan nu eenmaal niet volgens de regels van onze begroting. Maar we weten wel dat er telkens een onderbenutting is van enkele miljoenen euro. Kunnen we daar geen voorafname op doen? Dit kan worden besproken met de Inspectie van Financiën. Wie op het einde van het jaar net op dat moment passeert, is bij de gelukkigen. We moeten daar een systematiek in durven te steken. Daarom moeten we nadenken over een plan B.

Voor de langere termijn moeten we toch echt ook eens nadenken over de manier waarop de volledige pot in het Kunstendecreet wordt verdeeld. We zijn nu bezig met kunst- en vliegwerk. Dat is geen goede zaak, niet voor ons in de politiek, want we zijn telkens bezorgd. Maar het is zeker geen goede zaak voor de sector, die telkens niet weet of er al dan niet een ronde komt. De middelen zijn telkens ontoereikend. We hebben in april de visienota, die de voorbereiding zal zijn voor een nieuwe structurele ronde van het Kunstendecreet. Het is ook nog de bedoeling om het Kunstendecreet te wijzigen, zoals we in het regeerakkoord hebben afgesproken.

Ik wil hier concluderen met een algemene oproep om in het Kunstendecreet naar een verdeling te gaan van 15 procent van de structurele middelen voor projecten. Deze eis is al oud, maar het is nu tijd om de daad bij het woord te voegen. We zien hoe precair die projecten zijn. We moeten daar meer middelen en aandacht aan besteden.

We hebben ook een algemene discussie nodig over de manier waarop beoordeeld wordt. Ik heb de indruk dat heel veel projecten worden doorgeschoven naar de 'zeer goed'-categorie. Dat zorg opnieuw voor een constante druk.

Ten slotte moeten we echt praten over het voortzetten van de aanvullende financiering. Daar ligt een volledig actieplan voor klaar. Ook dit is iets waarmee rekening moet worden gehouden. Op korte termijn moeten we na de budgetcontrole rekening houden met een plan B. Maar algemeen bekeken moeten we op langere termijn in het kader van de visienota de beoordeling bekijken, alsook het

percentage voor de projecten ten opzichte van het structurele. Minister-president, daarin vindt u een fantastische gesprekspartner in het overleg Kunstenorganisaties (oKo). oKo denkt mee en wil meedenken. Zij hebben al meermaals met u overlegd. Ik vraag u dus om hen heel nauw bij u te houden en hen te laten meedenken bij deze oefening.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, ik zit met een knieblesure. Dat heeft me veel kans gegeven om de kranten te lezen. Ik heb de voorbije dagen ongeveer alle informatie die ik hier nodig had in de krant moeten lezen. Ik blijf dat heel problematisch vinden. Je krijgt dat in schuifjes, en wat in de krant staat is ook nog eens niet juist. Waarom moet de bekendmaking van zo'n belangrijk dossier als de projectsubsidies, waar de hele sector op zit te kijken, zo verkrampd verlopen, waardoor de transparantie helemaal zoek is? Ik denk dat mijn collega's het met mij eens zijn dat een dergelijke werkwijze echt het open debat in deze commissie niet bevordert.

Ik heb in diezelfde kranten mogen lezen dat er een aantal begeleidende maatregelen waren: de 90 procent van het gevraagde bedrag; projecten over twee jaar worden teruggebracht tot één jaar; al wie een structurele subsidie heeft kan geen projectsubsidie meer krijgen. Is dat wel degelijk met de sector bekeken en onderhandeld? Het gaat om zware beslissingen, die grote gevolgen hebben voor de sector. Is dat bijvoorbeeld met oKo doorgesproken, zodat daar toch geen technische of andere fouten worden gemaakt?

Ik ben wat verwonderd over de uitspraak dat wie structurele subsidies heeft, geen aanvullende projectsubsidie meer kan krijgen, omdat u er in deze commissie naar aanleiding van mijn vraag van een aantal maanden geleden uitdrukkelijk voor gepleit hebt dat de structureel erkende organisaties een veel grotere verantwoordelijkheid zouden opnemen ten aanzien van de startende jonge initiatieven. En nu haalt u ze daar weg.

Ten derde is er een verhaal dat mij echt te moede is. U zegt dat er geen geld is. In diezelfde krant hebben wij gelezen over de verdeling van 3,6 miljoen euro over vijf punctuele projecten. Uw medewerker zegt dat dat niet kan worden overgedragen, maar dat klopt volgens onze informatie niet. Hoe gaat u anders de projecten van Jan Caeyers en Prospekta betalen? Dat zijn toch ook projecten die pas in 2020 worden uitgevoerd? *(Opmerkingen van Stephanie D'Hose)*

De technici zeggen mij dat het wél kan. Er is wél geld. Maar wat erger is, minister-president, is dat u hebt gedaan waarvoor ik heb gewaarschuwd tijdens de begrotingsbespreking in de plenaire vergadering. U bent toch een beetje keizer-koster geweest door vijf projecten te selecteren, waarvan er twee, Prospekta en Le Concert Olympique, afgekeurd waren door de beoordelingscommissies. Meer nog, ik lees vandaag in de krant, en ik ben daarvan intussen goed op de hoogte, dat Prospekta ophoudt te bestaan. Die middelen, die 400.000 euro, zullen louter en alleen dienen voor het sociaal passief van Prospekta. Dat is toch wel merkwaardig. Dat is een organisatie met een brede, grote opdracht, aan wie minister Gatz beloofde dat zij zouden worden doorgeschakeld in de grote organisatie van Vlaanderen. Nu worden zij met wat wisselgeld teruggestuurd naar Antwerpen. Heel die organisatie wordt ontmanteld. Het blijft van Prospekta. Tussen haakjes, voor de mensen die het niet weten: zij organiseren de jaarlijkse grote Cultuurmarkt voor een miljoen bezoekers, zij organiseren de Museumnacht, zij maakten een hele reeks uitzendingen rond cultuur op de regionale televisie, zij publiceerden tijdschriften, en ik kan nog uren doorgaan. Dit wordt met één pennentrek van de kaart geveegd. Dit is een gigantisch verlies voor de sector.

Kortom, u wist dat er geld was. U hebt dat niet aan ons gezegd of niet willen zeggen. Nu moeten we – en ik sluit mij aan bij mevrouw D’Hose – opnieuw wachten op de volgende ronde: gaat er geld zijn, hoe gaan we dat doen, wanneer gaan de kunstenaars het weten? Dit is toch eigenlijk een bric-à-bracbeleid.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister-president, dank u wel voor uw antwoord. Ik had gehoopt dat we dit debat gisteren in de plenaire vergadering zouden voeren. Maar helaas werden mijn vraag en de vraag van collega De Meester om onbegrijpelijke redenen afgewezen door voorzitter Homans. *(Opmerkingen van Marius Meremans)*

Dan hadden we in dit parlement al iets meer kunnen weten dan wat we zelf in de pers hebben moeten vernemen. Ik sluit mij aan bij collega Pelckmans: dat is een zeer kwalijke manier van werken en niet gezond voor ons parlementair werk.

Dat u bijkomende middelen hebt gevonden voor het budget van 2020, dat in de eerste ronde volledig werd opgebruikt, is uiteraard goed. Met die 600.000 euro extra is het nu net iets minder minder. De besparingen klokken nu af op min 50 procent in plaats van min 60 procent. De eerste vraag is natuurlijk vanwaar die 600.000 euro komen. *(Opmerkingen van minister-president Jan Jambon)*

Ja, oké. De belangrijke vraag die in de sector rijst, gaat over die tweede ronde. Dat is heel terecht. Die tweede ronde is, zoals u weet, decretaal verplicht. U geeft aan dat hij er komt. Dat is alvast een eerste geruststelling. Maar ondertussen is het nog altijd onduidelijk hoeveel geld u daarvoor gaat vrijmaken. De suggestie van collega D’Hose is precies dezelfde als deze die ik wilde doen. U zou perfect een voorafname kunnen doen op de onderbenutting op het einde van het jaar. We gaan ervan uit dat dat minstens 4 miljoen euro is, zodat we ten minste op hetzelfde niveau eindigen als in 2019. Dan zou de sector toch al wat meer gerustgesteld zijn. Die mensen zijn nu hun dossier voor de tweede ronde aan het voorbereiden. We moeten echt zekerheid verschaffen aan die sector. Wij rekenen daarop.

Collega D’Hose, het is goed dat u aangeeft dat oKo wil meedenken. Maar ook oKo gaat ervan uit dat dat minstens even groot is. U weet dat de sector vraagt dat de projectenpot minstens 10 procent en liefst 15 procent moet kunnen zijn van de structurele subsidie. Minister-president, ik hoop dat u de sector daarin kunt tegemoetkomen.

Het is ook goed dat u grosso modo de beoordelingen hebt gevolgd wat betreft de zeer goede dossiers, maar natuurlijk zijn ook de goede en de voldoende dossiers waardevol voor de dynamiek in de sector. Collega Pelckmans verwees er al naar: tegelijkertijd hebt u – en dat was echt shockerend – een echt negatief dossier opgevestigd op het einde van het jaar cadeau gedaan. Een echt negatief dossier: Le Concert Olympique. Collega Pelckmans, Prospekta houdt niet op te bestaan. Ik heb vernomen dat Prospekta een autonoom gemeentebedrijf van de stad Antwerpen wordt. Eigenlijk is het dus gewoon een cadeau voor de stad Antwerpen dat daar gedaan is. Die beslissingen om ad hoc subsidie te verlenen aan diegenen die kunnen zeggen ‘Ik ken Jan Jambon’, dat is echt een slag in het gezicht van de sector. Ik hoop dat dat bij één keer gebleven is en dat dat niet meer gebeurt.

Ik heb nog een aantal opmerkingen waarvan ik hoop dat u ze meeneemt voor de tweede ronde. De dossiers hebben ook lagere bedragen gekregen. U hebt uitgelegd dat die 90 procent uw keuze was. Het is natuurlijk wel zo dat projecten vaak niet bijgestuurd kunnen worden op het moment dat de beslissing genomen wordt. Dat is immers laat in het ontwikkelingsproces van die projecten, waardoor helaas de facto de verloning van kunstenaars onder druk komt te staan, door die vermindering met 10 procent. Ook dat u meerjarige projecten herleidt hebt tot één jaar hypothekeert de werking van dat project. U zegt nu dat de aanvragers opnieuw

kunnen indienen voor het tweede deel, maar daar is natuurlijk geen enkele garantie op succes.

De structureel erkende organisaties met subsidies van minder dan 300.000 euro kunnen, decretaal gezien, wel een aanvraag doen, maar op welke basis hebt u dan a posteriori toch beslist om die groep zeer goed beoordeelde organisaties alsnog uit te sluiten? Want u weet dat een projectaanvraag vanuit een structurele organisatie ook een veel grotere meerwaarde oplevert, in die zin dat één plus één vaak drie is.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Een regering is maar zo sterk als haar zwakste schakel, en ik vrees dat wij de wisselbeker voor de zwakste schakel op dit moment aan het cultuurbeleid moeten geven. Want niemand, zelfs minister Somers niet, slaagt erin om zo veel onrust te zaaien op zo korte tijd, en dat telkens opnieuw te blijven doen.

Eerst gaat u tegen die culturele organisaties zeggen dat ze moeten besparen met, vooral op projectsubsidies, 60 procent. Dat is een beleidskeuze, daar valt heel wat voor te zeggen. Maar met de tijdsspanne – daar zijn we het allemaal over eens – was het voor die culturele organisaties op zijn zachtst uitgedrukt niet zo evident om mee om te gaan. En dan zegt u al het geld in de eerste ronde ter beschikking te stellen, u willicht daarmee een eis of een voorstel van collega D'Hose in. Nog meer onrust, maar voor de tweede ronde stelt u: 'Dat zien we wel.' Of er nog geld zal zijn, weet u nog niet. Weer een tijdje later, op kerstavond nota bene, laat u aan organisaties die projecten organiseren voor kansengroepen, mensen in armoede, gehandicaptensport enzovoort, weten dat er voor hen in de toekomst voor projecten nul euro ter beschikking zal zijn. Niks, nul, nada, noppes! En twintig dagen later, eergisteren, komt u fier naar buiten met 600.000 euro die u plots gevonden hebt, en daarmee zit u, wat de eerste ronde betreft, bijna op het niveau van uw voorganger Gatz.

Als ik de voorstellen van uw collega's van de meerderheid zo hoor, kunt u heel uw begroting voor Cultuur beter in de vuilnisbak smijten, want het is niet genoeg en er is geen consensus meer over. Waar u die middelen vandaan haalt, die 600.000 euro, doet er eigenlijk niet toe. De kern van de zaak is: deze regering bespaart op geestelijke gezondheidszorg, deze regering bespaart op zelfmoordpreventie, deze regering bespaart op onderwijs, deze regering schaft op 1 januari de woonbonus af, en op 14 januari vindt u 600.000 euro extra voor projectsubsidies voor de cultuursector. Een overschotje van 600.000 euro waarmee u heel veel mensen had kunnen helpen die op een wachtlijst staan in de zorgsector. Dat is een regelrechte schande. Ik onthoud één ding uit heel dit circus, één ding blijft mij bij: als je in dit land de tijd hebt om overdag te komen betogen met wat bekende Vlamingen, moet je minder besparen dan een ander. Een regelrechte schande!

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Dank u wel.

Ik heb eerst en vooral iets bijgeleerd: minister-president, als u vanaf nu nog een beslissing neemt, moet u eerst de collega's van Groen en sp.a bij u roepen en alles met hen bespreken, alvorens u die beslissing aan de media bekendmaakt. Ik heb dat net vernomen. Ik wist dat niet. Ik dacht dat meerderheid en oppositie anders te werk gingen. *(Opmerkingen van Katia Segers en Gustaaf Pelckmans)*

U zegt: 'Ik lees het in de krant.' Dan ga ik ervan uit dat iedereen eerst bij elkaar geroepen moet worden om alles te bespreken. Misschien moeten we het reglement van meerderheid en oppositie anders gaan bekijken. De collega's van de

meerderheid zijn trouwens ook op voorhand ingelicht. *(Opmerkingen van Katia Segers en Gustaaf Pelckmans)*

Dat gaat nu eenmaal zo. Je hebt meerderheidspartijen en oppositiepartijen. Daar kan ik ook niets aan doen. Bon, ik kan er wel iets aan doen, maar ik doe het bewust niet.

Wat heeft de N-VA-fractie in de plenaire vergadering en tijdens de commissievergadering gezegd? U kunt dat allemaal nalezen en er zijn ook beelden van. Wat hebben we gezegd? We hebben gezegd dat we inspanningen zouden leveren om na te gaan hoe wij – en ik begrijp die vraag vanuit de sector over de nodige 'humus' – alles budgettair wat kunnen bijsturen in de loop van dit jaar en de jaren die nog gaan komen. En dat is ook gebeurd. Met andere woorden: wat we beloofd hebben, is voor een deel ook uitgevoerd. Wat hebben we gedaan? We hebben alle projecten die een 'zeer goed' hebben gekregen, kunnen honoreren. Al die projecten honoreren zit voor een stuk in lijn met beslissingen uit de vorige legislatuur, met dat verschil – en ik vind dat een verbetering ten opzichte van uw voorganger, minister Gatz – dat er niet 'at random' projecten met een mindere beoordeling werden opgevestigd. Kwaliteit gaat voor. Je kunt daarvan afwijken, mits gemotiveerd, maar tijdens de vorige legislatuur was het me niet altijd duidelijk waarom bepaalde keuzes gemaakt werden. Nu is dat anders: u hebt daarin heel duidelijke keuzes gemaakt.

Nu, we staan dus voor die tweede ronde, waarop we moeten wachten tot na de budgetcontrole in maart, zoals we ook gezegd hebben in de commissievergaderingen en de plenaire vergadering. Ik heb mijn lieve collega's Brouwers en D'Hose gehoord. Zij zijn allebei voorstander, dus ik denk dat zij hun ministers dan ook zullen kunnen bewegen tot de nodige welwillendheid tijdens die ministerraad. Zoals collega Brusselmans immers zei, zijn er veel vragen en ook veel noden. Ik hoop dat we daar dan toch ook de nodige middelen voor kunnen vrijmaken. Je moet wel opletten met geld reserveren waarvan we nu uitgaan dat het er zal zijn. Dat vind ik gevaarlijk, want dat weet je niet altijd op voorhand.

Kortom, we hebben deze stap nu genomen. Ik wil wel nog even aanhalen dat er bij de laatste projectsubsidieronde van minister Gatz slechts 3,2 miljoen euro aan subsidies werd uitgekeerd en dat we toen zelfs niet alle projecten die een 'zeer goed' hadden gekregen, hebben kunnen honoreren. Dat is nu wel gelukt. Ik hoop dat we daarmee voor de komende tijd aan de noden kunnen voldoen. Het blijft een moeilijke oefening. Dat is nu eenmaal zo; je moet voorzichtig omspringen met budget. Maar ik hoop dat we als meerderheid tot een consensus kunnen komen.

De voorzitter: De heer De Meester heeft het woord.

Tom De Meester (PVDA): Ik betreur net zoals collega Segers dat we dit debat gisteren niet in de plenaire vergadering hebben kunnen voeren en dat onze vragen daarover niet ontvankelijk werden verklaard, maar ondertussen begrijp ik wel waarom dit debat niet gevoerd mocht worden, minister-president. Opnieuw blijkt immers zeer duidelijk dat uw regering niet op één lijn zit. U hebt het misschien niet gemerkt, minister-president, maar ik heb bij collega D'Hose toch zeer forse kritiek gehoord op uw beleid. Ik zou daar toch eens zeer goed over nadenken. *(Opmerkingen van minister-president Jan Jambon)*

Die 600.000 euro die u nu gevonden hebt, dat overschotje, is volstrekt onvoldoende om het probleem op te lossen. Collega Brusselmans, u begint hier natuurlijk weer te zeggen dat dat geld niet naar cultuur moet gaan, maar naar zorg en welzijn. Wij hebben tijdens de begrotingsplenaire een zeer concreet voorstel ingediend om te besparen op de lonen van parlementsleden. Dat geld hadden we kunnen gebruiken voor onder andere zelfmoordpreventie. Uw partij heeft daartegen gestemd. Kom hier dus alstublieft niet de hypocriet uithangen.

Die 600.000 euro is veel te weinig en dat om twee redenen. Ten eerste, kunt u niet alle 'zeer goed'-dossiers honoreren. Iedereen levert 10 procent in en sommige organisaties krijgen niets. Ik heb daarop van u geen antwoord gehoord. Hoe legt u dat uit? Dat een organisatie als 'zeer goed' gequoteerd wordt, maar toch nul euro krijgt? U moet mij dat uitleggen. Ten tweede, om alle positief beoordeelde dossiers te honoreren, moeten we eigenlijk 8,4 miljoen euro uittrekken. Wat voor zin heeft het om aan een beoordelingscommissie te zeggen dat ze dossiers als 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'zeer goed' moeten klasseren om dan uiteindelijk toch alleen de 'zeer goed'-dossiers te honoreren. Wat is dan nog het verschil tussen een dossier dat 'onvoldoende' krijgt en een dossier dat als 'goed' geëvalueerd wordt.

Er is inderdaad het probleem van die tweede ronde. Mevrouw D'Hose merkt dat terecht op en andere collega's ook. U zegt de facto eigenlijk dat de ronde van 15 maart 2020 niet doorgaat, en misschien komt er op 15 juni 2020 een nieuwe ronde.

Minister-president, u bent natuurlijk zeer goed in het aflezen van wat er daar op uw papiertje staat, maar ik vraag me af of u weet hoe de kunstensector werkt. Als u die ronde van 15 maart 2020 afschaft, dan zet u natuurlijk wel heel die sector onder druk. U blokkeert die lopende projecten. Die mensen kunnen niet beginnen aan hun producties. Een productie heeft tijd nodig, en als u nu geen financiering voorziet, dan betekent dat dat een aantal projecten er niet zullen komen. U hypothekeert eigenlijk heel dat ecosysteem.

U vertoont, minister-president, een gebrek aan leiderschap. Want komt er nu een tweede ronde? Hoeveel miljoen euro wordt daarvoor voorzien? U weet het niet, u doet maar wat. Dat is inderdaad, zoals mevrouw D'Hose zegt, kunst- en vliegwerk. U bent geen Sterke Jan, u bent een Jan zonder Plan. Onze kunstensector verdient beter. Wij hebben wel een plan. Ik steun de suggestie van mevrouw D'Hose dat we 15 procent van de totale kunstenpot voor projectsubsidies reserveren, op voorwaarde natuurlijk, mevrouw D'Hose, dat die totale pot voldoende gefinancierd is, want anders herverdelen we natuurlijk de schaarste.

Ik wil graag van u vernemen, minister-president, of u het voorstel steunt van mevrouw D'Hose. We moeten daarnaast wel een oplossing verzinnen voor dit jaar, want het geld dat er nu is, is totaal onvoldoende en we zullen het probleem niet oplossen door opnieuw in juni met een overschotje af te komen.

Ik herhaal mijn voorstel, minister-president, want u hebt het tijdens de begrotingsbesprekingen in de plenaire vergadering in december niet goed begrepen. Wij hebben voorgesteld om in plaats van op de projectsubsidies te besparen, 60 procent op de dotatie aan de politieke partijen die in dit Vlaams Parlement vertegenwoordigd zijn, te besparen. Dat levert 7 miljoen euro op. Elk jaar opnieuw. Wel, dat zou pas een volwaardige ronde zijn, als we boven op het budget dat er nu is, elk jaar 7 miljoen euro extra kunnen reserveren voor de projectsubsidies. Ik weet wat ik moet kiezen, minister-president. Als ik moet kiezen tussen besparen op cultuur of op onze partijdotaties, dan kies ik daarvoor.

De voorzitter: Minister-president, ik wil nog juist rechtzetten dat de beslissing om de vraag niet in de plenaire vergadering te agenderen, niet bij mij ligt, maar bij de voorzitter van het Vlaams Parlement. *(Opmerkingen)*

Ja, u hebt ook verduidelijkt dat de vragen vandaag geagendeerd waren.

Mijnheer De Meester, u had vandaag ook een vraag kunnen indienen. Ja, dat is het reglement. *(Opmerkingen van Marius Meremans en Tom De Meester)*

Tom De Meester (PVDA): Dat is niet waar. Normaal moet die vraag meegenomen worden in de plenaire vergadering. Dat weet u zeer goed, mijnheer Meremans. Het debat mocht daar niet gevoerd worden.

De voorzitter: Nee, niet als ze al geagendeerd staat, mijnheer De Meester. *(Opmerkingen van Tom De Meester)*

Maar goed, dat is een andere discussie.

Mevrouw Brouwers, het woord is aan u.

Karin Brouwers (CD&V): Goed geprobeerd, mijnheer De Meester, maar ik vond als lid van de meerderheid absoluut niet dat mevrouw D'Hose harde taal heeft gebruikt. Als we als leden van de meerderheid onze mening niet meer op een normale manier mogen verkondigen, dan kunnen wij net zo goed in de commissies de oppositie het woord laten voeren en hier niets meer zeggen. Ik vind dat u echt overdrijft. Dat was op een rustige, normale manier. Ik neem het eventjes op voor mijn collega. Als dat hier elke keer zo zal gaan ... Pfff.

Ik ga nu over tot waar het hier eigenlijk allemaal over gaat. Ik ben zeer tevreden, minister-president, dat u de oproep gehonoreerd hebt die ik tijdens de budgetbespreking in de plenaire vergadering lanceerde om snel duidelijkheid te verschaffen over die tweede ronde. U hebt gisteren en vandaag duidelijk gezegd dat er momenteel geen tweede ronde komt, tenzij er budget wordt gevonden bij de budgetcontrole en dat dan de datum 15 juni 2020 zou kunnen zijn.

Ik denk dat u op dit ogenblik niet duidelijker kunt zijn dan dat. Wij zouden wel willen vragen om pas een tweede ronde te organiseren als er substantieel voldoende budget is. Het heeft ook geen zin om met heel weinig middelen, die u hier of daar zou vinden, een hele tweede ronde, en alle kosten die daarmee gepaard gaan, op te zetten en heel veel mensen te frustreren. We zouden er wel voor willen pleiten dat u, als er een tweede ronde komt, substantieel wat middelen vindt.

Het idee om de onderbenutting, die tegen het einde van het jaar pas duidelijk is, te gebruiken voor projectsubsidies, waarover u zegt dat men daarvoor voor 15 juni een aanvraag kan indienen, lijkt mij persoonlijk geld uitgeven dat er nog niet is. Je bent er niet zeker over. Ik vind dat het een zeker en substantieel bedrag moet zijn, waarbij diegenen die een aanvraag indienen zeker moeten kunnen zijn dat er voldoende middelen zijn. Zeggen dat we zullen wachten tot het einde van het jaar, vind ik een beetje moeilijk. Misschien kan dat uitgeklaard worden als de diensten en inspecties van financiën zeggen dat dat zou kunnen, en waarom niet, maar ik heb mijn twijfels bij geld uitgeven dat er nog niet is.

Ik wil nog even terugkomen op de subsidies die zonet werden bekendgemaakt. Daarover heb ik een beetje dezelfde vraag als mevrouw Segers. Die structureel gesubsidieerde organisaties die minder dan 300.000 euro krijgen, kunnen volgens het decreet eigenlijk wel projecten indienen. Nu hebt u gezegd, of u moet het nog eens verduidelijken, dat een deel daarvan alleszins nu niet gehonoreerd zal worden, ondanks het feit dat daar ook projecten tussenzaten die als 'zeer goed' werden beoordeeld. Is dat juridisch voldoende onderbouwd? Wij vragen ons dat af.

Het is natuurlijk interessant om projecten vanuit grote organisaties te subsidiëren, omdat zij die professionele en logistieke ondersteuning kunnen geven. U hebt zelf ook altijd gezegd dat de grote organisaties ook onze jonge kunstenaars moeten meenemen en ondersteunen. Ik vond het daarom een beetje eigenaardig. Ik vraag mij af of dat juridisch voldoende onderbouwd is, maar goed. We zullen naar aanleiding van de visienota, die wij de volgende maanden van u verwachten – ik denk tegen eind maart – zeker nog verder kunnen ingaan op het verschil tussen projectsubsidies en structurele subsidies en hoe die soms in elkaar overvloeien. Dat is toch een van de zaken die altijd opnieuw terugkomen.

Misschien kunt u toch nog eens duidelijk zeggen hoe het nu zit met die structureel gesubsidieerden die er uitgevallen zijn?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Er zijn een aantal concrete vragen om uitleg die ik zal behandelen.

Mevrouw D'Hose, voor diegenen die structureel gesubsidieerd worden, gaat het over veertien projecten bij dertien organisaties. Een organisatie heeft twee projecten ingediend.

Het is zo dat de grote instellingen natuurlijk als opdracht hebben om jonge kunstenaars en nieuw talent te ondersteunen. Dat staat in hun opdracht en daarvoor krijgen ze nu ook subsidies. Dat teert daar niet op in. Of dat juridisch onderbouwd is? Het is juridisch mijn beslissing om uiteindelijk in de voordrachten die er zijn een beslissing te nemen. Ik denk dat dat juridisch onderbouwd is.

Waarom hebben we dat gedaan? Je hebt aan de ene kant het budget, en aan de andere kant alle projecten die als 'zeer goed' gehonoreerd werden. Dan moet je het een met het ander matchen. Daar heb ik een logica voor ontwikkeld. Je kunt, zoals bij elke logica, daarover discussiëren, maar als ik dat niet had gedaan en had gezegd dat we ze allemaal zouden meepakken, dan was de cut van 10 procent natuurlijk nog groter geweest. Dat is een keuze die ik heb gemaakt. Ik dacht dat er bij diegenen die al structureel gesubsidieerd werden waarschijnlijk wat meer ruimte zou zijn, en bij diegenen die nog niet structureel gesubsidieerd worden, is het denk ik belangrijk om zo dicht mogelijk bij die 100 procent te komen. Dat is de redenering, maar het is denk ik logisch dat de oppositie het daar niet mee eens is, en dat de meerderheid het daar wel mee eens is. Dat kan misschien in de loop van de tijden veranderen.

Wat een voorafname op onderbenutting betreft, wil ik er eerst en vooral op wijzen dat de begroting voor 2020 een begroting is met een tekort op het eind van het jaar. Op een begroting met een tekort, heb je normaal gezien geen overschotten. Ik mag hopen dat er een overschot is, maar ik vind het heel moeilijk om daar al een voorafname op te doen. Ik heb begrepen van de twee collega's uit de meerderheidspartijen dat zij bereid zijn om bij de begrotingscontrole naar eventuele overschotten te zoeken. Ik stel voor dat we op die controle wachten voor we een eventuele tweede ronde aankondigen. Ik zou natuurlijk kunnen zeggen dat mensen kunnen beginnen te werken aan hun dossiers, maar we kunnen niet eens zeggen voor welk bedrag ze in aanmerking komen. Daarom heb ik gezegd dat we eerst moeten kijken over welk bedrag het gaat en pas daarna de organisaties aan het werk moeten zetten om dossiers in te dienen. Ik denk dat dat een kwestie is van respect voor die organisaties.

Mevrouw D'Hose, mijn kabinetschef heeft vaak overleg met oKo.

Mijnheer Pelckmans, wat de datum van de bekendmaking betreft, de beslissing moest genomen worden op 15 januari en de commissie gaat door op 16 januari. Ik geef de commissie vandaag volledige openheid en wij hebben aan de betrokken organisaties in de aanloop naar 15 januari laten weten waar het over ging. Mocht deze commissie op dinsdag plaatsgevonden hebben, dan had u het dinsdag geweten en was het pas de dag erna in de media verschenen. Dat is een agendakwestie. We spreken hier over enkele uren of werkdagen. Dat zou nu toch geen probleem mogen zijn.

Wat de 3,6 miljoen euro betreft op het eind van vorig jaar, was ik niet de enige die budgettaire ruimte had, ook mijn collega-ministers hadden die. Daar is wel een voorwaarde voor: de bedragen moesten uitgekeerd kunnen worden in 2019, wat ook gebeurd is. U haalt twee projecten aan, mijnheer Pelckmans: Prospekta en Le Concert Olympique van Jan Caeyers. Prospekta houdt op te bestaan en de vzw had ons gevraagd om te helpen het sociaal passief op te lossen. De stad gaat inderdaad

een deel van het personeel overnemen en een aantal projecten verderzetten. De steun dient ook om de 25e editie van de Cultuurmarkt te kunnen laten doorgaan. Dat waren de twee insteken wat Prospekta betreft.

Wat Le Concert Olympique betreft, begrijp ik de kritiek eerlijk gezegd niet. Tot nog toe begreep ik de debatten met en de kritiek van de oppositie redelijk goed, al was het maar omdat de mensen die het beheer van schaarse middelen kunnen aanvallen, altijd in een tamelijke comfortabele positie zitten. Wat Le Concert Olympique betreft, volg ik de oppositie echter niet. Ik kan de kritiek niet plaatsen. Het is niet zo dat Jan Caeyers een 'onvoldoende' had gekregen; hij kreeg een 'voldoende'. Op het moment dat zijn aanvraag binnenkwam, ergens in november, was de beoordeling nog niet gekend. Dat was wel het geval toen we de beslissing namen om het overschot te verdelen.

Waarover spreken we echter? We spreken hier over een wereldautoriteit op het vlak van Beethoven. 2020 is het Beethovenjaar. Jan Caeyers krijgt in de wereld de grootste podia aangeboden, maar moet hier keer op keer komen bedelen – bedelen! –, omdat hij toevallig niet vernieuwend genoeg is. *(Opmerkingen van Katia Segers)*

Ik heb gezegd, in het Beethovenjaar lijkt het me logisch dat een wereldautoriteit als het over Beethoven gaat, als publicist enerzijds en als artiest anderzijds, de mogelijkheid krijgt om de Negende en Tiende Symfonie te brengen. *(Opmerkingen van Katia Segers)*

Mevrouw Segers, ik heb u laten uitspreken en ik zou graag hebben dat u mij ook laat uitspreken. Ik begrijp jullie kritiek daarop echt niet. Jullie zouden eigenlijk content moeten zijn dat we geld gevonden hebben om die artiest van wereldformaat te helpen om te doen wat die moet doen in het Beethovenjaar. Daar sta ik vijfhonderd procent achter.

Mevrouw Segers, als u niet luistert naar de antwoorden die ik geef, voel ik mij niet aangesproken. Ik heb uitgelegd hoe die tweede ronde er komt. We hebben de tweejarige subsidie jaar per jaar opgedeeld. U zegt dat dat niet gegarandeerd is. Dat klopt theoretisch, maar als vandaag een project ingediend wordt met een aanvraag voor twee jaar, en het wordt vandaag als 'zeer goed' gequoteerd en er wordt uitgekeerd voor het eerste deel, dan maak ik mij sterk dat dat ook voor het tweede jaar als 'zeer goed' zal worden gequoteerd. Daar zie ik niet veel risico in. Het is ook niet de bedoeling om daar risico's te lopen.

Mevrouw Brouwers, ik ben het met u eens. Ik zal mij inzetten om een voldoende substantieel budget te hebben voor de tweede ronde. Indien we daar niet in zouden slagen, u spreekt over een habbekrats, ja, dan heeft het inderdaad geen zin om honderden organisaties een project te laten indienen. Laten we dat bekijken wanneer we de begrotingscontrole hebben gedaan.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Ik blijf bij de algemene vaststelling dat we in het kader van de visienota dit debat over substantiële zaken heel erg ten opzichte van projecten en ten opzichte van het structurele moeten bekijken. Ik begrijp dat u wat weigerachtig staat tegenover het idee van de onderbenutting. *(Opmerkingen van minister-president Jan Jambon)*

Ja, de voorafname. Maar toch. Het is misschien een idee om dat eens te bekijken samen met de Inspectie van Financiën.

Ik zit ook op de lijn van mevrouw Brouwers, die zegt dat we absoluut voldoende budget moeten hebben, zeker in overeenstemming met wat we nu hadden, ongeveer 4 miljoen euro, om een tweede ronde te kunnen doen.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, ik begin opnieuw met hetzelfde citaat als waarmee ik mijn vraag begon: "De Vlaamse Regering heroriënteert de middelen voor organisaties met respect voor een groter aandeel aan projectsubsidies." Het antwoord is heel duidelijk. Gesteund door oKo wordt hier voorgesteld om daar in het decreet '15 procent' aan toe te voegen, en de zaak is opgelost. Die middelen moeten gewoon gevonden worden als we dat geheel willen aanhouden.

Ik wil nog een ander cijfer citeren. Iedereen kan goed tellen. Met wat nu op tafel ligt, is de besparing in de projectsubsidies geen 60 procent maar 50 procent. We zijn al 10 procent gezakt.

Maar ik wil tot een andere conclusie komen. In het kerstreces lazen we allemaal de reacties van de kunstensector op onze plenaire zitting, op onze commissies. We kunnen daar allemaal heel boos over zijn, en iedereen hier aanwezig zal er wel het zijne van denken. Ik denk bijvoorbeeld aan de reactie van Maaike Neuville. Een ding kunnen we niet onder de mat schuiven, minister-president. De verstandhouding tussen het Vlaamse cultuurbeleid, dat op dit moment door u wordt gevoerd, en de sector is zo onder nul dat we niet tot de essentie kunnen komen.

De essentie is dat we met vertrouwen proberen tot nieuwe inzichten en praktijken te komen. Het is fijn dat u die 600.000 euro hebt gevonden, maar met deze oefening is er geen echte structurele vooruitgang in het hele dossier. Vooral voor wat betreft het toekomstperspectief voor jonge cultuurwerkers – en we zullen daar straks, in de volgende vraag over de besparing op de literaire sector, nog een voorbeeld van horen – zitten we op een dood spoor. Voor Groen is het helder. Als de minister-president in dezen niet mee wil, moeten we met de commissie onze tanden laten zien.

Katia Segers (sp.a): Minister-president, ik heb een technisch vraagje. Kunnen wij het overzicht krijgen van alle aanvragen, gehonoreerd of niet, de beoordeling en de toekenning? Als ik het schriftelijk moet vragen, vraag ik het schriftelijk. Geen probleem.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de impulssubsidies van Literatuur Vlaanderen – 829 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, ik heb spijtig genoeg opnieuw een budgettaire vraag. Nu blijkt dat Literatuur Vlaanderen – ik moet nog wennen aan die naam want ik zeg nog altijd Het Vlaams Fonds der Letteren, we zullen het stilletjesaan moeten gewoon worden – schraapt in zijn subsidies. In 2020 zouden geen productiesubsidies worden uitgereikt aan uitgevers wegens een tekort aan middelen. Ik schrok daar wel van, want we zijn in de onderhandelingen en dan later in het bestuursakkoord overeengekomen dat de middelen voor Literatuur Vlaanderen worden verhoogd met 268.000 euro.

Dit komt allemaal heel snel op de literaire sector af. Ze hebben net voor de kerstvakantie op hun website bekendgemaakt dat er in 2020 geen oproep wordt uitgestuurd voor impulssubsidies. En dat was maar een tweetal weken voor de

reguliere deadline van 1 januari. Dat is heel kort dag. Ik denk dus dat er ook hier wat verduidelijking nodig is bij de beslissing van Literatuur Vlaanderen.

Is de maatregel eigenlijk wel conform de gemaakte afspraken in het kader van de beheersovereenkomst? Was u op de hoogte van de beslissing die Literatuur Vlaanderen heeft genomen?

Mijn volgende vragen gaan over de impact van de plotse schrapping. Was er al een oproep gelanceerd voor de projectsubsidies, aangezien de reguliere deadline 1 januari was? Welke en hoeveel organisaties waren van plan om een aanvraag in te dienen? Op de website van Literatuur Vlaanderen staat te lezen dat wie van plan was in te dienen, misschien terecht kan bij hun andere subsidielijnen. Maar de impulssubsidies zijn net bedoeld voor wie niet in aanmerking komt voor die andere subsidielijnen. Qua opvangnet lijkt mij dat toch een rare redenering.

De impulssubsidie doelt op de noodzakelijke vernieuwing, innovatie en diversiteit in het letterenveld. Hoe wordt dat opgevangen en waar is er nog plaats voor nieuwkomers en opkomend talent, ook in het letterenveld de humus van de sector?

Het laatste punt gaat over de verhouding tot het decreet Bovenlokaal Cultuurwerk. In de vorige legislatuur hebben we heel hard gewerkt aan een afslanking van de provincies. We hebben toen in de beheersovereenkomst samen met, toen nog, het Vlaams Fonds voor de Letteren, vandaag Literatuur Vlaanderen, afgesproken dat zij een deel van die organisaties overnemen. Ze werden daar ook budgettair voor versterkt, ten belope van 250.000 euro. De amateurkunstenorganisaties konden voor hun vroegere provinciale middelen dus terecht bij Literatuur Vlaanderen en het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Het gaat daarbij specifiek over Kunstwerkt, BREEDBEELD en Creatief Schrijven. Zij werden afgeleid naar de fondsen voor projectmiddelen. De amateurkunstenorganisaties kregen hun middelen vroeger vanuit de provincies. Als we afspraken maken vanuit de regering en het parlement dat de vroegere provinciale organisaties nu bij Vlaanderen terecht kunnen voor hun middelen, vind ik dat we die afspraken moeten honoreren. Kunnen die organisaties nog steeds terecht bij de fondsen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw D'Hose, in 2020 stuurt Literatuur Vlaanderen geen oproep uit voor impulssubsidies voor literaire initiatieven en voor productiesubsidies voor uitgevers. Het is een moeilijke keuze die de raad van bestuur van Literatuur Vlaanderen maakt om de begroting in 2020 in evenwicht te brengen. Want ook al verhoogt de dotatie aan Literatuur Vlaanderen in 2020 met 268.000 euro netto, de beschikbare middelen volstaan niet langer om het hele letterenveld mee te ondersteunen.

Die problematiek is in Vlaanderen op zich niet nieuw. In het Memorandum van het Boekenoverleg 2019 is dat als prioriteit nummer één naar voren geschoven. In de hoorzitting van de commissie Cultuur van 22 mei 2019 lichtten voorzitter Mia Doornaert en toenmalig directeur Koen Van Bockstal toe dat met het huidige budget het uitvoeren van de kerntaken zoals vastgelegd in de beheersovereenkomst niet langer houdbaar zou zijn. Er werd aangegeven dat een jaarlijkse dotatieverhoging van circa 900.000 euro vereist zou zijn om de jarenlange uitbreiding van het takenpakket en dus de stijgende druk op het budget op te vangen. Daarbij werden voor 2020 al bijkomende middelen toegekend. Literatuur Vlaanderen is daar erkentelijk voor, maar de bijkomende middelen zijn dus niet voldoende om voor 2020 zonder bijkomende besparingen een budget in evenwicht te kunnen aanhouden.

De beheersovereenkomst bepaalt de opdrachten die Literatuur Vlaanderen moet uitvoeren, maar geeft tegelijkertijd ook de ruimte om jaarlijks te actualiseren als

dat nodig is. Beide subsidieregelingen staan voorlopig enkel in 2020 on hold. Binnen Literatuur Vlaanderen werkt men aan een meerjarenplan, dat de basis zal vormen voor de gesprekken over de nieuwe beheersovereenkomst, die tegen eind dit jaar moet worden afgesloten. Daarvoor zal Literatuur Vlaanderen de hele sector ook grondig bevragen over de noden van het letterenveld, input die het meeneemt in het denk- en schrijfproces van zijn meerjarenplan.

Wat de impact van de schrapping betreft, was de vraag of er reeds een oproep gelanceerd werd voor projectsubsidies. Neen. In oktober 2019, wanneer doorgaans de reglementen voor 2020 worden gepubliceerd, werd beslist om die voor impuls-subsidies en productiesubsidies voorlopig 'on hold' te zetten en nog niet te publiceren. In december, toen er definitief zicht kwam op het financiële resultaat van 2019 en de begroting van 2020, heeft de raad van bestuur dan definitief beslist om deze twee subsidiereglementen te schrappen voor één jaar.

Wat de organisaties betreft die hierbij betrokken zijn, kan ik u het overzicht van alle aanvragen voor impulssubsidies in 2018 en 2019 geven. Van deze aanvragers zijn er vier die een langdurig traject lopen hebben en waarvan Literatuur Vlaanderen vermoedt dat ze in 2020 opnieuw een aanvraag zouden kunnen doen: Moussem, ZINK, La Lettre A en Akrostis. De aanvragers die een impulssubsidie hebben gekregen voor een eenmalige opstart van een project zijn Theatertekst-kritiek, TIPTOE Books en LNV | Talents of tale. Hier verwachtte men geen aanvraag meer van. Een aantal mogelijke nieuwe aanvragers hebben reeds informatie opgevraagd over een mogelijke aanvraag voor een impulssubsidie. Ik zal de tabel voor 2018 en 2019 aan de commissiesecretaris bezorgen, zodat die als [bijlage](#) bij het verslag opgenomen kan worden.

Dan was er ook een vraag in verband met het opvangnet. Met het reglement voor impulssubsidies voor literaire initiatieven wil Literatuur Vlaanderen kansen creëren voor innovatie en pionierswerk en wil het opkomend talent stimuleren. Projecten die nog onbetreden paden in het literaire veld willen verkennen en willen inspelen op maatschappelijke, technologische en culturele evoluties, kregen de afgelopen twee jaar een duwtje in de rug. Het gaat om projecten die door hun vernieuwende grens- of genreoverschrijdende karakter moeilijk aansluiting vinden bij de bestaande subsidieregelingen van Literatuur Vlaanderen. De voorkeur gaat uit naar projecten die expliciet aandacht hebben voor diversiteit, vernieuwing en/of professionele ontwikkeling. Met een impulssubsidie zouden ze maximaal drie jaar lang de kans krijgen om te onderzoeken of ze een meerwaarde kunnen hebben binnen het literaire veld. Het was altijd de bedoeling om hierna te bekijken welke initiatieven een duurzaam vervolg moeten krijgen via een doorstroming naar andere subsidielijnen, via een overstap naar andere subsidieverstrekkingen of via een financieel plan dat het initiatief zelfredzaam maakt.

Het reglement voor impulssubsidies is één jaar vroeger dan de geplande evaluatie on hold gezet. Samen met de sector kijkt Literatuur Vlaanderen in de aanloop naar het meerjarenplan welke succesvolle initiatieven in de toekomst van Literatuur Vlaanderen een kans moeten blijven krijgen en binnen welke reglementaire structuur. Een aantal van de projecten die impulssubsidies aanvragen, komen ook in aanmerking voor andere subsidieregelingen van Literatuur Vlaanderen, zoals literaire manifestaties en leesbevorderingsprojecten.

Hoe wordt dit nu opgevangen? Diversiteit vergt een integrale aanpak, en dat is waar Literatuur Vlaanderen voor staat. Het is geen thema dat in één reglement wordt ondergebracht, maar waar transversaal aandacht voor is, over alle subsidie-reglementen heen en binnen de volledige organisatiestructuur. In het Europese project 'Every Story Matters', met steun van Creative Europe, zet Literatuur Vlaanderen een traject uit, samen met vijf andere partners uit verschillende Europese landen, om diversiteit in kinderboeken te stimuleren en talent te ontwikkelen.

Op dit moment ondersteunt Literatuur Vlaanderen vernieuwing en diversiteit in het letterenveld op tal van manieren, via steun aan literaire organisaties en de leesbevorderingsorganisatie Iedereen Leest of via de gesubsidieerde lezingen, stimuleringsbeurzen, manifestaties, leesbevorderingsprojecten of doelgroepgerichte publicaties.

In het huidige meerjarenplan, dat dit jaar afloopt, heeft Literatuur Vlaanderen ontwikkelingsbeleid ook naar voren geschoven als een van de doelstellingen. Er is echter een financieel groeipad nodig om alle doelstellingen stapsgewijs te realiseren. Hoewel de beschikbare middelen dus beperkt waren, vond Literatuur Vlaanderen de impulssubsidies zo belangrijk dat zij hiervoor uit eigen middelen, zonder bijkomend budget beperkte middelen heeft vrijgemaakt vanuit andere op dat moment iets minder benutte subsidieregelingen. Binnen de huidige budgettaire context is het voor 2020 echter niet mogelijk om die middelen vrij te maken.

Ook in het nieuwe meerjarenplan zullen ontwikkelingsbeleid en vernieuwing twee aandachtspunten worden. Literatuur Vlaanderen is ervan overtuigd dat ze met een extra injectie een internationale voortrekker kan worden van een vernieuwend en divers letterenbeleid, aangepast aan de samenleving van vandaag.

Hoe verhoudt deze maatregel zich tot de projectlijn van het decreet Bovenlokaal Cultuurwerk? Literatuur Vlaanderen heeft 150.000 euro extra middelen ontvangen om bovenlokale literaire projecten op te vangen. In overleg met het toenmalige kabinet Cultuur werd besloten om hiervoor geen aparte regeling voor bovenlokale literaire projecten te ontwikkelen. Er is immers voor dit soort projecten prima aansluiting bij de bestaande regelingen. Er is extra geïnvesteerd in de volgende subsidielijnen om de aanvragers van bovenlokale projecten die niet meer terechtkonden bij de provincies, te ondersteunen: ten eerste gesubsidieerde auteurslezingen en auteurslezingenprojecten zoals de Voorleestoer en het scholenprogramma op de Boekenbeurs, ten tweede literaire manifestaties en ten derde leesbevorderingsprojecten.

De onderhandelingen met Creatief Schrijven over een inkanteling binnen Literatuur Vlaanderen, zoals voordien ook met Iedereen Leest is gebeurd, lopen, maar voorlopig zijn deze nog niet afgerond en zijn de middelen hiervoor ook nog niet overgeheveld.

Wat het VAF betreft, werd in de beheersovereenkomst bepaald dat het VAF zal instaan voor het uitwerken van een subsidieregeling voor projecten van regionaal belang, met 150.000 euro beschikbare middelen. Dit gebeurde en de organisaties waarnaar wordt verwezen kunnen dus inderdaad nog steeds terecht bij het VAF voor deze ondersteuning.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, bedankt voor de verduidelijking. Ik schrik eigenlijk wel een beetje van dat antwoord. We wisten natuurlijk dat er een probleem van financiering was bij Literatuur Vlaanderen, en net daarom zijn die middelen verhoogd, uiteraard niet met wat men gevraagd heeft, maar toch met een substantiële verhoging van 268.000 euro, dat is niet min. Ten tweede is ook tijdens de vorige legislatuur Literatuur Vlaanderen telkens budgettair versterkt. U verwees al naar de 150.000 euro, maar ook daarvoor zijn telkens extra middelen aan de kant geschoven. Ik schrik dus van dit antwoord.

Het is nu een eenmalige ingreep, maar ik begrijp dat er wel structureel een probleem is, en dat men dit structureel wil aanpakken in het kader van de gesprekken over de nieuwe beheersovereenkomst. Ik betreur alvast toch dat een reglement dat pas twee jaar loopt, dat nog niet ten volle rouleert, dat nog niet ten volle gekend is, eigenlijk al onmiddellijk wordt stopgezet alvorens er nog maar een

deftige evaluatie gebeurd is. Men zei dat het drie jaar ging lopen, en nu wordt het op zo'n korte termijn stopgezet, ik vind dat algemeen te betreuren. Ik denk dat er absoluut een deftig gesprek nodig is met Literatuur Vlaanderen over waar men de komende jaren specifiek de accenten zal leggen. Ik veronderstel dat dit gebeurt in het kader van de beheersovereenkomst.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Nieuwjaar is altijd een fijn moment om de balans op te maken. Stel dat hier een jong iemand zit die gestudeerd heeft ergens in de kunstenrichting, en die vandaag, midden januari, een carrière wil starten om Vlaanderen te laten schitteren op het vlak van cultuur. Maar hij krijgt de volgende barrières voor zich: de impulssubsidies rond literatuur zijn zo goed als afgeschaft, er is de 60 procentbesparing – sommigen zeggen 50 procent – op de projectsubsidie, het Participatiedecreet, de nieuwe projecten zijn geschrapt. Iedereen verwijst naar het bovenlokaal cultuurbeleid. We weten daar intussen van dat die pot – ook van de organisatie zelf – zo weinig gefinancierd is dat zij bij de laatste aanvraag van de 155 maar een goede 34 projecten konden realiseren, en alles wordt ingezet op bovenlokaal cultuurbeleid.

Ik kijk echt niet alleen naar u, minister-president, maar we zitten hier met vier opgetrokken barrières voor jonge, preciaire, startende cultuurwerkers in allerlei sectoren. Wat is nu eigenlijk het beleid van deze Vlaamse Regering op het vlak van de toestroom van jonge en nieuwe mensen in de brede cultuursector, de humus van onze sector? Ik denk dat we die vraag niet alleen aan u moeten stellen, maar ook aan de commissie en aan de mensen die hier verantwoordelijkheid dragen. We zitten hier echt op een fout spoor waar we moeten aan remediëren, anders is onze sector binnen twee of drie jaar helemaal verouderd en zitten we buiten de tijd. Als dat op lange termijn het cultuurbeleid is waar Vlaanderen moet gaan schitteren – of stralen, zoals u zegt – denk ik dat we nog ver van huis zijn.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik zou eerst willen reageren op de collega. Eerst en vooral, de keuze van die impulssubsidie is de keuze van Literatuur Vlaanderen zelf. Dat is geen keuze geweest van de Vlaamse overheid. *(Opmerkingen van Gustaaf Pelckmans)*

U zegt dat er geen kansen meer zijn voor jonge, startende kunstenaars. Moet ik daaruit dan afleiden dat Groen zegt dat vanaf nu projectsubsidies en impulssubsidies er enkel en alleen voor jonge, startende kunstenaars mogen zijn? Dat is nu immers niet zo. Heel wat kunstenaars die al jaren bezig zijn, krijgen ook van die projectsubsidies. Als u nu zegt dat dat enkel moet gaan naar jonge starters, dan moet u een voorstel doen. Dat betekent ook dat heel wat mensen ook uit de boot zullen vallen. U moet dus wel goed opletten met wat u zegt.

Wat de onderhandelingen en het regeerakkoord betreft: daarin hebben we een duidelijke keuze gemaakt om Literatuur Vlaanderen, het Vlaams Fonds voor de Letteren meer te ondersteunen. Dat hebben we ook gedaan. Waarom? We hebben ook gezien dat die heel goed werk hebben geleverd, ook bij de Frankfurter Buchmesse. Ik wil dat toch wel eventjes duidelijk stellen. Ik was daar zelf ook aanwezig, met een aantal collega's hier. We hebben gezien dat ze erin slagen om Vlaamse auteurs werkelijk internationaal te laten doorbreken en hen daar mee te ondersteunen. Literatuur Vlaanderen behartigt die taak en doet zeer goed werk wat dat betreft. We hebben inderdaad het budget verhoogd met 268.000 euro per jaar, zoals u zei, maar gezien de context wordt er nog steeds heel veel van hen verwacht, dus misschien is dat nog ontoereikend. Alleen moeten ze natuurlijk ook keuzes maken. Zoals mevrouw D'Hose zegt: wanneer we naar een nieuwe beheersovereenkomst gaan, dan zullen we inderdaad met hen samen bepalen wat de

prioriteiten zijn. Een voorbeeld is een ambitieus plan inzake leesbevordering. Dat is voor mij niet louter een taak voor Literatuur Vlaanderen, dat moet door de hele Vlaamse Regering worden gedragen. Mevrouw Coudyser heeft er trouwens voor gepleit om daar een apart actieplan voor te maken.

Aan de ene kant durf ik dus niet zo snel, zoals andere collega's, met stenen te gooien richting Literatuur Vlaanderen, dat zeer goed werk levert. Zij geven de nodige ondersteuning aan onze auteurs, en hebben inderdaad meer geld gekregen. Ze maken die keuze zelf, maar zoals ik Literatuur Vlaanderen ken, weet ik wel dat ze daar een oplossing voor zullen vinden. We zullen dan inderdaad bij de volgende beheersovereenkomst bekijken welke prioriteiten er zijn, welke prioriteiten we zullen toevoegen of wat we daaraan zullen wijzigen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): We hebben in de vorige legislatuur inderdaad kennis kunnen nemen van de financiële problemen die Literatuur Vlaanderen had, van de put die er toen was. Het is nu dan misschien moeilijk om uit te leggen dat, ondanks het feit dat er middelen zijn bijgekomen, onder andere voor het bovenlokale, er dan toch nog moest worden bespaard, dat zij duidelijke keuzes hebben moeten maken. Ik denk echter dat we toch ook begrip moeten hebben voor de situatie waarin zij zaten. Ik vind het goed dat men bij Literatuur Vlaanderen het voorzichtigheidsprincipe heeft gehanteerd en geen geld uitgeeft dat er niet is. Dat is een beetje het verhaal van daarstraks. De hoop zal nu dus wat gevestigd zijn op de nieuwe beheersovereenkomst, die voldoende ambitieus zal moeten zijn. Er is een nieuwe directeur, waarmee men dan in gesprek zal moeten gaan. Wij kijken er wel naar uit dat er een ambitieuze beheersovereenkomst komt, maar de doelstellingen ervan moeten ook haalbaar zijn en er moeten voldoende middelen tegenover staan. Als wij vragen dat ze bepaalde doelstellingen halen, dan moeten we ervoor zorgen dat daar dan ook voldoende middelen tegenover staan.

Dat is het enige dat ik daar op dit ogenblik over kan zeggen. U weet dat onze fractie Literatuur Vlaanderen ook een warm hart toedraagt. We herinneren ons de mooie ontvangst in de vorige legislatuur op de Frankfurter Buchmesse. Wij allen – enfin, enkelen die hier nog zijn – hebben toen kunnen zien wat de Vlaamse literatuur ook betekent buiten Vlaanderen. Ik denk dat we hen zeker verder zullen ondersteunen, maar het hele probleem van de financiële put is nog niet helemaal opgelost in onze ogen, en we hopen dat daar toch ook iets aan kan worden gedaan. Anders zullen de doelstellingen moeten worden aangepast.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Pelckmans, ik heb net meer dan 170 projecten en beurzen goedgekeurd. U hangt een apocalyptisch beeld op. Natuurlijk kunnen we altijd meer middelen besteden dan er ter beschikking zijn, maar nu zeggen dat er niets gebeurt... Er zijn net meer dan 170 projecten en beurzen goedgekeurd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de ondersteuning van conservatoriumbibliotheken voor het bewaren van muziekerfgoed – 805 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): In Vlaanderen wordt muziekerfgoed voornamelijk bewaard in de conservatoriumbibliotheken van Antwerpen, Brussel en Gent. Die bibliotheken worden enkel ondersteund als schoolbibliotheek, maar niet als bewaarinstelling of wetenschappelijke bibliotheek. Ze vallen dus onder Onderwijs en niet onder Erfgoed, en dat heeft consequenties. Ze hebben noch het personeel, noch de middelen om degelijk zorg te dragen voor hun grote collectie Vlaams muziekerfgoed.

Omdat ze in eerste instantie schoolbibliotheken zijn, is het logisch dat ze zich richten tot de studenten, docenten en onderzoekers van de school waartoe de bibliotheek behoort. Maar daarnaast fungeren ze ook als erfgoedbibliotheek. Conservatoria zijn instellingen met een lange geschiedenis en dus met rijke erfgoedcollecties, met zelfs werken die in de Topstukkenlijst van Vlaanderen staan. Hun collecties zijn historisch gegroeid en blijven aangroeien, onder andere door schenkingen. Als uitvoerder of onderzoeker van de Vlaamse/Belgische muziekgeschiedenis kan je dus niet om die bibliotheken heen.

Twee van de drie conservatoriumbibliotheken, die van Antwerpen en Brussel, kregen in 2010 het kwaliteitslabel 'erkende erfgoedbibliotheek'. Antwerpen kreeg zelfs als eerste bibliotheek in Vlaanderen dat label. Jammer genoeg levert dat de instellingen geen extra middelen op en voor erfgoedsubsidies komen ze niet in aanmerking, want ze vallen niet onder het Cultureelerfgoeddecreet, ondanks hun erkenning als erfgoedbibliotheek.

In 2018 en 2019 werd er door minister Gatz een subsidielijns uitgeschreven voor een 'inhaalbeweging in digitale collectieregistratie'. Een mooie kans voor de conservatoriumbibliotheken om een project in te dienen en extra middelen te krijgen, specifiek voor hun erfgoedwerking. Maar – en hier komt de kat op de koord – omdat ze niet onder het Cultureelerfgoeddecreet vallen, moesten ze samenwerken met een instelling die daar wél onder valt. De meest voor de hand liggende partner was de vzw Vlaamse Erfgoedbibliotheken. Alleen diende die vzw één project in over middeleeuwse handschriften en één over Vlaamse kranten. Geen projecten die aansluiten bij muziekerfgoed.

Kortom, de conservatoriumbibliotheken hebben een primaire functie als hogeschoolbibliotheek, maar bezitten daarnaast een historisch gegroeide collectie aan muziekerfgoed. De facto fungeren deze bibliotheken ook als erfgoedbibliotheken, alleen krijgen ze daar geen middelen voor en dat gaat ten koste van ons muziekerfgoed.

In uw beleidsnota hebt u aangegeven dat u het Cultureelerfgoeddecreet wil optimaliseren op basis een evaluatie van de uitvoering van het decreet 2019.

Minister-president, erkent u het belang van onze conservatoriumbibliotheken voor het bewaren van muziekerfgoed? Bent u bereid in de toekomst conservatoriumbibliotheken te ondersteunen zodat ze verder degelijk zorg kunnen dragen voor hun grote collectie Vlaams muziekerfgoed? Zo ja, op welke manier denkt u dat te doen en op welke termijn? Zult u bij eventuele aanpassingen aan het Cultureelerfgoeddecreet rekening houden met de rol van de conservatoriumbibliotheken voor het bewaren van ons muziekerfgoed?

– *Marius Meremans treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord

Minister-president Jan Jambon: Op uw vraag of ik het belang erken van onze conservatoriumbibliotheken is het antwoord 'ja'. Ik ben ervan overtuigd dat onze conservatoriumbibliotheken schatkamers zijn van muzikaal erfgoed. Deze

bibliotheken maken als erfgoedbibliotheken dan ook deel uit van het cultureel-erfgoedbeleid in Vlaanderen.

Twee van de drie conservatoriumbibliotheken, namelijk die van Antwerpen en Brussel, dragen al een kwaliteitslabel als erfgoedbibliotheek. Dit geeft hen rechtstreeks de mogelijkheid projectsubsidies binnen het Cultureelerfgoeddecreet aan te vragen. Ook de conservatoriumbibliotheek van Gent kan een beroep doen op deze middelen, indien in het kader van de projectaanvraag wordt samengewerkt met een cultureelerfgoedorganisatie die een kwaliteitslabel draagt of gesubsidieerd wordt in het kader van het Cultureelerfgoeddecreet.

Wat zijn de plannen voor de toekomst? De conservatoriumbibliotheken die een kwaliteitslabel dragen, kunnen projectsubsidies aanvragen op het Cultureelerfgoeddecreet. Momenteel ontvangt de conservatoriumbibliotheek Brussel trouwens al een projectsubsidie die de digitalisering en de ontsluiting van de historische bladmuziekcollectie van de openbare omroep omvat. Voor 2019 gaat dat over een bedrag van 129.000 euro.

Een belangrijke cultureel-erfgoedspeler die binnen het Cultureelerfgoeddecreet ondersteund wordt, is het Centrum voor Muziek- en Podiumerfgoed (CEMPER). CEMPER adviseert, ondersteunt en begeleidt iedereen die met muziek- of podiumerfgoed in aanraking komt. Ook conservatoriumbibliotheken kunnen een beroep doen op CEMPER, dat voor de beleidsperiode 2019-2023 een werkingssubsidie kreeg toegekend van 678.000 euro.

Daarnaast is er ook de vzw Vlaamse Erfgoedbibliotheek, een netwerk van erfgoedbibliotheken dat eind 2008 werd opgericht. Dit netwerk wil met diverse projecten en met onderzoek expertise ontwikkelen en kennis verspreiden rond de ontsluiting, digitalisering en conservering van deze bewaarcollecties. De Vlaamse Erfgoedbibliotheek werkt voor alle erfgoedbibliotheken in Vlaanderen. Ook de conservatoriumbibliotheken kunnen dus op hen een beroep doen voor ondersteuning en samenwerking. De toegekende jaarlijkse werkingssubsidie aan de Vlaamse Erfgoedbibliotheek voor de beleidsperiode 2019-2023 is 438.000 euro.

Het feit dat de conservatoriumbibliotheken geen werkingssubsidie kunnen ontvangen op het Cultureelerfgoeddecreet is het gevolg van een subsidiëeringsvoorwaarde die van toepassing is voor alle collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties die een werkingssubsidie willen aanvragen. Ik citeer uit artikel 48 van het Cultureelerfgoeddecreet: "De collectiebeherende cultureelerfgoedorganisatie heeft een afzonderlijke, op zichzelf staande, cultureelerfgoedwerking die geen onderdeel is van een andere werking die uitgevoerd wordt binnen dezelfde organisatie in het kader van een omvangrijkere kerntaak van deze organisatie." De conservatoriumbibliotheken werken binnen hun kerntaak onderwijs. Het cultureel erfgoed dat ze binnen deze werking beheren en verzamelen, kan bijgevolg niet als aparte werking gesubsidieerd worden binnen het Cultureelerfgoeddecreet.

De achterliggende reden hiervoor is dat er veel organisaties zijn die in het kader van hun basiswerking cultureel erfgoed beheren, bijvoorbeeld stadsarchieven, universiteitsbibliotheken, openbare besturen en kunstenorganisaties. De zorg voor het eigen erfgoed moet worden opgenomen binnen de basiswerking. Het is niet haalbaar om aan al deze organisaties een werkingssubsidie toe te kennen.

Zullen we bij eventuele aanpassingen rekening houden met de rol van de conservatoriumbibliotheken? De conservatoriumbibliotheken zijn actoren die een rol opnemen binnen het muzikaal erfgoed in Vlaanderen. Zoals hierboven geschetst, maakt muzikaal erfgoed deel uit van het cultureel-erfgoedbeleid van Vlaanderen. In die zin worden de noden die zich stellen op het vlak van het muzikaal erfgoed, meegenomen in het verder ontwikkelen van het cultureel-erfgoedbeleid in Vlaanderen.

– Elisabeth Meuleman treedt als voorzitter op.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik dank u voor uw eerste antwoord. Ik twijfelde er uiteraard niet aan dat u ons muzikaal erfgoed een warm hart toedraagt.

Maar er is ergens een misverstand over de subsidies. Want u zegt dat instellingen met een kwaliteitslabel projectsubsidies kunnen aanvragen. Maar op de website van CEMPER lees ik – ik quote: "Projectsubsidies uit het Cultureelerfgoeddecreet zijn wel mogelijk voor instellingen met een kwaliteitslabel die samenwerken met een instelling die werkingssubsidies ontvangt uit het Cultureelerfgoeddecreet." En daar wringt het schoentje. Want zoals ik al zei, is samenwerking net heel moeilijk voor de conservatoriumbibliotheken, omdat het zo'n specifieke materie is. Voor de meeste andere kunsten is er wél een erfgoedinstelling waarmee ze direct kunnen samenwerken. Voor de kunsten zijn dat de musea, voor literatuur is dat bijvoorbeeld het Letterenhuis. Voor muziek zouden de conservatoriumbibliotheken zo'n instelling kunnen zijn, maar in de feiten zijn ze dat niet. En dat is een pijnpunt. Ik haalde in mijn vraag het voorbeeld aan van de inhaalbeweging digitale collectieregistratie, waaraan alleen díe instellingen kunnen meedoen die een structurele werkingssubsidie ontvangen in het kader van het Cultureelerfgoeddecreet.

U zei het al: CEMPER ondersteunt en begeleidt iedereen die met muziek of podiumerfgoed in aanraking komt. CEMPER levert handleidingen, zorgt voor onlineplatformen, geeft advies op maat. Ook de Vlaamse erfgoedbibliotheken stellen expertise ter beschikking. Het gaat dan over de bewaring, restauratie, digitalisering en ontsluiting van bibliotheekerfgoed.

Maar ik wil erop wijzen dat het bij de conservatoriumbibliotheken concreet ook over erfgoedzorg gaat. Iemand moet die fysieke dragers, het bladpapier, inventariseren, eventueel restaureren – want daar zitten oude stukken tussen –, zuurvrij verpakken en in bewaring nemen. Daarvoor zijn personeel en middelen nodig. Anders gaat dat erfgoed letterlijk kapot, mét alle goede adviezen en mét een bruikbare handleiding. Daar ben je niets mee als het papier uit elkaar valt.

Semper en de vzw Vlaamse Erfgoedbibliotheken zijn allebei heel nuttige organisaties. Maar het echte probleem zit hem in de fysieke zorg voor dat erfgoed. Daar krijgen de conservatoriumbibliotheken geen middelen voor omdat ze worden beschouwd als een schoolbibliotheek, dus kunnen ze geen volwaardige erfgoedwerking uitbouwen. Daar zit het vacuüm. Dat is heel jammer, want het zijn net de conservatoriumbibliotheken waar het overgrote deel van ons muziekerfgoed zit en waar het de kans krijgt om te worden gevaloriseerd, waar musici en studenten van de conservatoria terecht kunnen om de materie, de fysieke dragers, te ontlenen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Van Werde, ik wil dat nog allemaal wel eens herbekijken in het kader van de visienota Cultureel Erfgoed, die volgend jaar op de agenda staat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.